

H Í R L E V É L

2 0 2 5 / 3 5

2025. szeptember 3.

Tartalom

TARTALOM.....	1
ÚJ TAG AZ EGYESÜLETBEN.....	3
ESEMÉNYNAPTÁR.....	3
FELHÍVÁS.....	3
SZALAMANDER	4
MEGHÍVÓ.....	6
57. BÁNYAGÉPÉSZETI ÉS BÁNYAVILLAMOSSÁGI KONFERENCIA	7
TÁMOGATÁST KÉRNEK A ZENEKAR SZEREPLÉSÉHEZ	11
75. JUBILEUMI BÁNYÁSZNAP TATABÁNYÁN.....	12
XXII. CSILLETOLÓ VERSENY TATABÁNYÁN.....	17

ÖRÖKBEOFAGADÓI NAP A SKANZENBEN.....	18
KOMLÓI BÁNYÁSZNAPOK – 2025. SZEPTEMBER 6-7.....	19
NEM FELEDIK, HOGY MIT ADOTT A BÁNYA – ŐRZIK A SZAKMA HAGYOMÁNYAIT	24
BÁNYÁSZNAPI KOSZORÚZÁS SZOLNOKON AZ OLAJOS EMLÉKMŰNÉL.....	26
SZERENCSE FEL! SZERENCSE LEI ILYEN A BÁNYÁSZ ÉLETE... ..	28
A 75. BÁNYÁSZNAP ELÉ – A SZAKMA ÜNNEPE MAGYARORSZÁGON.....	30
MISKOLCI KÖZÉPISKOLÁSOK KÉPVISELETÉBEN A SELMECZI DIÁK NAPOKON..	31
ACÉLBAN ÍRT MÚLT, JÖVŐBE ÖNTÖTT BIZALOM – 25 ÉVE ÚJBÓL ACÉLVÁROS LETT ÓZD	33
SZÉKESFEHÉRVÁRI OMBKE-SZERVEZET A DUNAÚJVÁROSI GÓLYATÁBORBAN .	35
VÍZ, ENERGIA, ÉLELMISZER, KLÍMA – PÁRBESZÉD A GLOBÁLIS FENNTARTHATÓSÁGRÓL	38
KIVÁLÓ PÉLDA A MAGYAR-IZLANDI OKTATÁSI EGYÜTTMŰKÖDÉSRE.....	40
NEMZETI VILLAMOS ENERGIAMIX: B VÁLTOZAT.....	42
HÍREK AZ ENERGETIKA VILÁGÁBÓL	43
MEGHÍVÓ: MIVEL MEGYÜNK? ENERGIAMIX A KÖZLEKEDÉSBEN	45
TATABÁNYAI KALANDRA, BÁNYABARANGOLÓRA HÍVOGATÓ.....	46
A KÉP EMLÉK. EMLÉKKÉP – A KOMLÓI FIATALOK A DISZ KONGRESSZUSRA KÉSZÜLNEK.....	47
A SORTÚZ	48
HÍRLEVÉL	52

Új tag az Egyesületben

Örömmel értesítjük Tisztelt Tagtársainkat, hogy a héten egy taggal bővült Egyesületünk, így ebben az évben a létszámunk növekedése negyvenhét főre tehető. Sok sikert kívánunk az Egyesületünkben!

Vaskohászati Szakosztály	
Dunaújvárosi Helyi Szervezet	Puskás Tamás

Jó szerencsét!

Eseménynaptár

Tisztelt Tagtársak!

Örömmel adunk hírt a helyi szervezetek rendezvényeiről. Kérjük, küldjenek tájékoztatást az egyes tervezett eseményükről az Egyesület Titkárságának.

Jó szerencsét!

Időpont	Rendezvény	Helyszín
2025. szeptember 4.	75. Központi Bányásznapi	Tatabánya
2025. szeptember 12–14.	Szalamander	Selmezbánya
2025. szeptember 24–26.	XXXIII. Nemzetközi Olaj- és Gázipari Konferencia és Kiállítás	Harkány
2025. szeptember 25–26.	Bányagépészet a Műszaki Fejlődésért Alapítvány 57. konferenciája	Balatongyörök
2025. október 3.	KFVSZ Budapesti Helyi Szervezet Hagyományteremtő Szakestély	Budapest
2025. október 10–12.	28. Öntőnapok	Herceghalom
2025. november 12–14.	Országos Bányászati Konferencia	Herceghalom
2025. december 6.	Mikulásbál	Székesfehérvár
2025. december	Borbála napi ünnepek	

FELHÍVÁS

Tisztelt Tagtársak!

A OMBKE bankszámlaszáma megváltozik.

ERSTE Bank

11600006-00000002-02131425

HU87 1160 0006 0000 0002 0213 1425

BIC: GIBAHUHB Az OTP és K&H bankszámlaszámok megszűnnek

Jó szerencsét!

Rátkai Norbert

egyesületi igazgató

SZALAMANDER

Selmecebánya

2025.09.12–14.

Tisztelt Tagtársak!

Akik az idei szalamander napokra szeretnének szállást foglalni, azoknak lehetőséget kínálunk a **GRAND MATEJ** Szállodában. Még 10 szoba kiadó.

A teljes szállodát lefoglaltuk, [IDE](#) kattintva elérhető a jelentkezési lap, amit kérünk pontosan kitölteni. Mindenkinek e-mailt fogunk küldeni a foglalásáról, valamint díjbekérőt, melyet kérünk Euroban teljesíteni.

A részletes programról a Hírlevélben később adunk tájékoztatást.

Rátkai Norbert
Egyesületi igazgató

SELMECI SZALAMANDER 2025

Az OMBKE által szervezett, illetve támogatott programok az alábbiak:

2025. szeptember 12. (péntek)

- Találkozás **14.15** - től a Szélaknai Kapunál.

14:30 Az Akadémiai professzorok Péch Antal, Faller Károly, Farbaky István, Kerpely Antal sírjainak megkoszorúzása.

A temetőből átsétálunk az Óvárba, ahol várhatóan kb.

16:00 órakor rövid megemlékezést tartunk a '48-as Honvéd szobornál.

Megemlékezést tart Dr. Fegyverneki György, az OMBKE alelnöke

Az Óvárból közösen elsétálunk a Szentháromság tér – majd a „Mafla sarok” érintésével a Rózsa utcán át az Akadémiához.

17:00 Megemlékezés az Akadémián – az Erdészeti Palota falán egyesületünk által elhelyezett emléktáblánál.

Megemlékezés tart Dr. Szombatfalvy Anna, az OMBKE elnöke

Gyülekezés a helyszínen **16:50-től.**

19:00 Szalamander felvonulás.

Gyülekezés **18:40-től** a szokott helyen, a régi dohánygyár épületénél.

2025. szeptember 13. (szombat)

10:30 Ökumenikus istentisztelet a „Nagyboldogasszony templom” templomban.

(A templom a Grand Matej Hotel mögött van)

JÓ SZERENCSE!

MEGHÍVÓ

Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület és az SPE nevében tisztelettel meghívjuk Önt és munkatársait a

XXXIII. NEMZETKÖZI OLAJ- ÉS GÁZIPARI KONFERENCIÁRA.

Időpont:

2025. szeptember 24–26.

Helyszín:

AquaMed Hotel Harkány (volt Thermal Hotel Harkány)
7815 Harkány, Járó József u. 1.

Regisztrálni a konferencia hivatalos honlapján lehetséges a regisztrációs felület kitöltésével:
<https://oilgasconf.ombke.hu/>.

A konferenciát 2-3 évente szervezzük meg, célja, hogy a kapcsolódó szakmákat képviselő Társaságok bemutathassák fejlesztéseiket, sikereiket, megvitathassák nemzetközi szinten is a számukra kihívást jelentő problémákat és lépéseket tehessenek a jövőbeni együttműködésüket illetően.

A programban fontos szerepet kapnak többek között a kutatás-termelés új fejlesztései, a meglévő termelő egységek kapacitásának szinten tartó beavatkozásai, a jövő energiájaként a hidrogén előállítás, felhasználás aktuális kérdései és nem utolsósorban a jogszabályi és koncessziós kérdések.

Előadás megtartására, illetve kiállításra vonatkozó igények jelölésére is a regisztráció során van lehetőség.

A szállásfoglalással kapcsolatos részletes információ a regisztrációt követően a visszaigazoló emailben olvasható majd.

Kérjük, hogy személyesen, vagy munkatársai aktív részvételével járuljon hozzá a rendezvény sikeréhez!

Jó szerencsét!

A szervező bizottság nevében:

Dencs László
elnök

OMBKE

Kőolaj-, Földgáz- és Vízbányászati Szakosztály
telefon: +36 30 633 7979

Molnár Zsolt
elnök

SPE Magyar Szekció

email: zsolt.molnar@folyopart.com email: dencsl@mfgt.hu
telefon: +36 20 983 6141

**57. Bányagépészeti és
Bányavillamosági Konferencia
2025. szeptember 25–26.**

**TÁJÉKOZTATÓ,
ELŐZETES MEGHÍVÓ**

**HOTEL PANORÁMA
Balatongyörök, Petőfi u. 5.**

**A Bányagépészet a Műszaki Fejlődésért
Alapítvány,
az MTA Miskolci Akadémiai
Bizottsága és a Magyar Mérnöki
Kamara
közreműködésével
2025. szeptember 25–26-án
BALATONGYÖRÖKÖN rendezi meg a**

BÁNYAGÉPÉSZETI ÉS BÁNYAVILLAMOSSÁGI KONFERENCIÁT,

melynek címe

ÚJ BÁNYÁSZATI STRATÉGIA A bányagépészet új távlatai?

A konferencia fő célkitűzése, hogy előadóink segítségével betekintést nyújthassunk Közép- és Kelet Európa néhány országának új bányászati stratégiájába és megismerhessünk új technológiákat, melyek szakmáink számára megújulást adhatnak. Ezen túl lehetőséget biztosítsunk a szakmai és baráti kapcsolatok ápolására.

A konferenciával kapcsolatos mindennemű kérdésükre a szervezők adnak választ.

Dr. Zsíros László a kuratórium elnök Tel.: +36 20 6625409 zsiros.laszlo@banyagepeszalapitvany.hu	Ács József elnökhelyettes Tel.: +36 20 2860070 acs.jozsef@banyagepeszalapitvany.hu
---	---

A konferenciára jelentkezni 2025. szeptember 10-ig lehet:

- **on-line regisztrációval:** a www.banyagepeszalapitvany.hu oldalon vagy
- **a mellékelt jelentkezési lapok visszaküldésével az alábbi elérhetőségek valamelyikére:**
 - e-mailen: acs.jozsef@banyagepeszalapitvany.hu
 - levélben: Bányagépészet a Műszaki Fejlődésért Alapítvány
2045 Törökbálint, Torbágy u.13.
 - faxon: 23/511-691

A rendezvényen 15-20 perc időtartamú előadások tarthatók. Az előadások elfogadásáról a szervezőbizottság dönt, és erről az előadókat értesíti. Az előadások elfogadásánál, ütemezésénél a szakmai jellegű előadások előnyben részesülnek a reklám jellegűekkel szemben. Az előadóknak számítógép és projektor áll rendelkezésre.

Az előadások anyaga nyomtatott formában megjelenik a konferencia kiadványában, amit a résztvevők a regisztráció során kézhez kapnak. A megjelentetés feltétele, hogy a szerzők 2025. augusztus 31-ig megküldjék az előadásuk anyagát, az acs.jozsef@banyagepeszalapitvany.hu címre.

A kiadvány egységes szerkezetű megjelenítése érdekében az alapítvány honlapján közzétett „Konferencia 2025 oldaltükör”-nek megfelelő szerkezetben, vagy PowerPoint formátumban kérjük az előadás anyagát elküldeni.

A konferencia kiadványában reklámodal elhelyezésére van lehetőség, 40.000 Ft/oldal+ÁFA egységáron.

A konferencia ideje alatt a szálloda földszinti előterében, szakmai anyagok, termékek bemutatására kiállítási lehetőséget biztosítunk, melynek díja 65.000 Ft+ÁFA.
Részvételi díj: 77.400 Ft/fő+ÁFA, amely magába foglalja a szervezés, a kiadvány, a részvétel és az ellátás költségeit.

Kedvezményes részvételi díj: 47.900 Ft/fő+ÁFA (nyugdíjas, hallgató, magánszemély résztvevő, nem adószámossal számlázás).

Szállásköltség (reggelivel, wellness lehetőséggel): 19.600 Ft/fő/éjszaka+ÁFA.

Szállást és étkezést a rendezvény helyszínén biztosítunk. Egyágyas szállásigény kielégítésére 8.500 Ft/éjszaka+ÁFA többletköltség fizetése mellett csak **korlátozott számban** van lehetőség. Ezt az igényt a jelentkezési lapon kérjük jelezni.

A résztvevőknek szeptember 25-én vacsorával egybekötött baráti találkozót szervezünk.

A konferenciára jelentkezni 2025. szeptember 10-ig lehet.

A megadott határidőn túli jelentkezés esetén a létszámkeret betöltéséig a szervezők biztosítják a részvételi lehetőséget, de a késve jelentkezők már nem szerepelnek a Konferencia kiadványában mint résztvevők.

Az Alapítvány a részvételre történő jelentkezést követően a részvételi díjról, a szállásköltségről, illetve a reklám és kiállítási díjról számlát küld, melynek kiegyenlítése után szeptember 22-ig megküldi a konferencia végleges programját tartalmazó meghívót.

A konferenciát a Magyar Mérnöki Kamara akkreditáltan előírt szakmai továbbképzésként fogadja el a résztvevő szakmagyakorlók (tervezők, szakértők, építési felelős műszaki vezetők és műszaki ellenőrök) részére.

A részvételi és szállás költségeket, illetve a reklám és kiállítási díjat
„ KONFERENCIA 2025 ” megjelöléssel az Alapítvány
Kereskedelmi és Hitelbank Rt. Móri Fióknál vezetett
”10200452-36015919-00000000” számú folyószámlájára kérjük átutalni.

Nagy tisztelettel és örömmel tájékoztatjuk a széles közvéleményt, hogy a

Szent Borbála Akadémiai Kör Egyesület

Selmechányán, a 2025. évi Szalamander ünnepi rendezvényen

11. alkalommal

magyar nyelven ökumenikus Istentiszteletet szervez

Istentisztelet időpontja: 2025. szeptember 13. 10:30

**Istentisztelet helye: Selmechány, Nagyboldogasszony templom
(Andreja Kmetz és Akademická utcák találkozásánál)**

Istentiszteletet celebrálják: Pápay György Pál címzetes apát

**Nagy Olivér evangélikus lelkész,
Alsószeli gyülekezet lelkésze**

**Tanító Péter református lelkész,
Csallóköz-aranyosi gyülekezet lelkésze**

**Álaadásunkra hívunk és várunk mindenkit, hogy bányász, erdész, kohász hivatásunk
ősi városában anyanyelvünkön imádkozhassunk és ápolhatjuk szakmánkhöz kötődő
keresztény hagyományainkat.**

Jó szerencsét!

Pécs, 2025. július 25.

SZBAKE

Támogatást kérnek a zenekar szerepléséhez

*Kedves Barátaink, Kollégáink,
Firmatársaink!*

Még elevenen él bennünk a 2024. évi Szalamander, ahol bányász Firmák, balekok, filiszterek, Veteránok, családtagok és barátok együtt a magyar delegáció tagjaként a pécsi székhelyű Vasasi Bányász Fúvószenekar menetzenejével megerősítve, diáknótáinkat énekelve, fáklyáink kíséretében

vonulhattunk a Szent Katalin templomig, s ott számunkra oly kedves bányász-, kohász- és erdész himnuszainkkal tiszteleggettünk szakmánk bölcsőjének városa, SELMECBÁNYA előtt! Ahhoz, hogy idén a Perecesi Bányász Fúvószenekar kísérje és emelje az összmagyar delegáció vonulásának fényét, a tavalyihoz hasonlóan idén is anyagi támogatásra lesz szükség. A zenekar utazása, ellátása étellel, itallal, egy napi szállásának biztosítása költségekkel jár. Úgy gondoljuk, hogy a zenekarral kapcsolatban felmerülő kiadásokat a „selmeci társláda” szellemében teremtsük meg idén is! A zenekar, elődeihez hasonlóan, nem kér fellépéseiért honoráriumot. A Perecesi Bányász Fúvószenekar Selmecebányán várhatóan az alábbi helyszíneken lesz látható, hallható, amennyiben a fentebb leírtak alapján sikerül közösen előteremtenünk fellépésük költségeit:

1. 2025.09.12. péntek, 14:30-kor térzene a Professzoraink sírjánál.
2. 2025.09.12. péntek, 19:00-kor Szalamander felvonulás – menetzene.
3. 2025.09.13. szombat, 10:00-kor térzene a Boldogságos Szűz Mária Mennybemenetel templom előtti kicsi téren az Akadémia utca elején, Mihalecz József barátunk által szervezett hagyományos magyar-szlovák nyelvű ünnepi ökumenikus istentisztelet előtt.
4. 2025.09.13. szombat, 15:00 körül egyórás (!) térzene a Szentháromság téri nagyszínpadon. Kérünk Benneteket, adományaitokkal támogassátok a bányász fúvós zenekar selmeci vonulásának költségeit, egyben legyetek részesei Ti is a magyar delegációban való vonulás felemelő érzésének!

Kérjük, támogatásokat az alábbi számlára utaljátok:

Szent Borbála Akadémiai Kör Egyesület

Számlaszám: 50800104-11086985

IBAN szám: HU03 5080 0104 1108 6985 0000 0000

Közlemény: Támogatás

„Ha Selmec hív, mi ott leszünk...”

Jó szerencsét!

Benke Tamás, elnök

75. Jubileumi Bányásznapi Tatabányán

AUGUSZTUS 23-tól

Bányabarangoló | Mozdulj rá!

Sétálj, fuss, tekerj végig a tatabányai bányauton! Válaszolj az állomásokon a kérdésekre, és legyen tiéd az értékes nyeremények egyike.

További információ: info@tbmuzeum.hu

AUGUSZTUS 29., PÉNTEK

Tatabányai Múzeum (Szent Borbála tér 1.)

17:00 Bányásznapi emlékek | Kiállításnyitók

SEPTEMBER 4., CSÜTÖRTÖK

VÉRTANÚK TERE

10:30 Koszorúzás a Bányász emlékműnél

JÁSZAI MARI SZÍNHÁZ, NÉPHÁZ

11:00 75. Bányásznapi Országos Központi Ünnepség (zártkörű rendezvény)

AZ ESEMÉNY PROGRAMJA

10:00 – 11:00 Koszorúzás

10:00 – 10:15 Vendégek érkezése a Színházhoz

10:15 – 10:30 Séta a Vértanúk teréhez

10:30 – 10:45 Koszorúzás a „tatabányai csendőrsortűz” áldozatainak emléke tiszteletére a Bányász emlékműnél (Vértanúk tere)

- Energiaügyi Minisztérium;
- Magyar Bányászati Szövetség;
- Bánya-, Energia- és Ipari Dolgozók Szakszervezete;
- Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület;
- Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága;

– Tatabánya Megyei Jogú Város Önkormányzata.
10:45 – 11:00 Séta a Színházhoz

11:00 - 13:00 Hivatalos ünnepség

11:00 - 11:03 Himnusz
11:03 - 11:05 Levezető köszöntése + 1 perc néma tisztelegés (elhunyt bányászok emlékére)
11:05 - 11:10 Borbély Zsuzsi – ének
11:10 - 11:20 Ünnepi megnyitó, Telekes Gábor, a BDSZ elnöke
11:20 - 11:30 Ünnepi beszéd, Lantos Csaba, energiaügyi miniszter
11:30 - 12:00 Miniszteri elismerések átadása
12:00 - 12:30 Szakmai elismerések átadása
12:30 - 12:40 Orfeusz Társulat „Sortűz” c. műsor (TMJV)
12:40 - 12:55 Házigazdai köszöntő Szücsné Posztovics Ilona, Tatabánya Megyei Jogú Város polgármestere
12:55 - 13:00 Az ünnepség hivatalos részének lezárása - Bányász Himnusz

13:00 – 13:15 Séta a Tulipános-házba

13:15 - 14:45 Állófogadás

13:15 - 13:20 Pohárköszöntő: Bencsik János, a Tatai-medence országgyűlési képviselője

TULIPÁNOS HÁZ

17:00” Tatabányai bányász arcképe” – kiállításmegnyitó Krajcsirovits Henrik festőművész (1929–2007) bányász témájú alkotásaiból. A kiállítás 2025. november 15-ig tekinthető meg.

KPVDSZ MŰVELŐDÉSI HÁZ – GALÉRIA

18:00 „Lenn a tárnák mélyén...” – Dallos István fotóművész kiállításának megnyitója
A kiállítást megnyitja: Szücsné Posztovics Ilona, Tatabánya Megyei Jogú Város polgármestere

SZEPTEMBER 5., PÉNTEK

KOSZORÚZÁSOK, MEGEMLÉKEZÉSEK

10:00 Sárberki emlékmű
12:00 Verebély László szobra | Erőműi lakótelep
13:00 ÉDV Zrt. Víztermelő Bányaüzem megemlékezése | Felsőgalla, Széchenyi István Művelődési Ház
13:30 Bányász sírok koszorúzása | Újtelepi temető (Autóbusz indul a Vértanúk teréről)
14:00 75. Bányász és 33. Villamos napi ünnepség (zártkörű rendezvény a Tatabányai Erőmű Kft. rendezvénytermében)
15:30 Térzene | Vértanúk tere
16:00 Központi ünnepség, koszorúzás | Vértanúk tere
Közreműködik a Tatabányai Bányász Fúvószenekar
18:00 Koszorúzás a Bányász emlékműnél | József Attila Művelődési Ház, Alsógalla
MÁJUS 1. PARK – NAGYSZÍNPAD
19:30 GESZTI PÉTER

22:00 NECC PARTY
TULIPÁNOS UDVAR
17:00 Liget Line Dance – country együttes
17:30 Sofia Bellydance hastáncbemutató
18:00 DJ ZimmerR
21:00 EntschuldiGang
22:30 Story Zenekar

JÁSZAI MARI SZÍNHÁZ, NÉPHÁZ – KAMARASZÍNHÁZ

19:00 Aldo Nikolaj: Hárman a padon

Az Orfeusz Társulat előadása

SZEPTEMBER 6., SZOMBAT

HAGYOMÁNYŐRZŐ PROGRAMOK

15:00 Virágelhelyezés a Bányász kegyeleti emlékműnél, majd felvonulás a Bányászati és Ipari Skanzenig

Közreműködik a Tatabányai Bányász Fúvószenekar és a Bányász Mazsorett Együttes

MÁJUS 1. PARK – NAGYSZÍNPAD

15:00 Dancing Feet Akrobatikus Rock & Roll SE

15:30 Flow Academy

16:00 Népház Show Formációs Táncegyüttes

18:00 Warm up!

20:00 T. DANNY

22:00 PIXA

23:00 BRÉDA BIA

TULIPÁNOS HÁZ – DÍSZTEREM

10:00 „A Jövő Városa”

Bemutató Tatabánya Megyei Jogú Város Önkormányzata nyertes CERV pályázatának programjaként, a testvérvárosokból érkező diákok által megálmodott városokról.

TULIPÁNOS UDVAR

15:00 Black Jack

17:30 Légió Rock Band

19:30 De Almas

21:00 Dö'Loorien Party Music Band

EGÉSZSÉGÜGYI SZŰRŐPROGRAM – MÁJUS 1. PARK

10:00–18:00 Egészségügyi szűrőprogram a Komárom-Esztergom Vármegyei Szent Borbála Kórház szervezésében.

Általános állapotfelmérés, testösszetétel mérés, táplálkozási, mozgásszervi és életmód tanácsadás, vérnyomás, illetve vércukorszint mérés.

Ingyenes és regisztrációmentes program.

TATABÁNYAI VÉRADÓÁLLOMÁS (Tatabánya, Semmelweis u. 2-3.)

08:00–17:00 Bányásznap RETRO véradás a Magyar Vöröskereszt Komárom-Esztergom Vármegyei Szervezete és az Országos Vérellátó Szolgálat szervezésében.

BÁNYÁSZATI ÉS IPARI SKANZEN

10:00 Tárlatvezetés a bányaskanzenben

11:00 Fűrészné Molnár Anikó címzetes múzeumigazgató tárlatvezetése
14:00 Bányabarangoló eredményhirdetés
14:00 Bányamanó játszótér, kézműves foglalkozások
14:00–18:00 Élő múzeum
16:00 Ünnepi köszöntők és városi díjátadók
A Solymos Mihály-díj és a Tatabánya Közbiztonságáért Díj átadása
Köszöntő beszédet mond és a díjakat átadja:
Szücsné Posztovics Ilona, Tatabánya Megyei Jogú Város polgármestere
18:00 A Nebula Negra zenekar koncertje

JÁSZAI MARI SZÍNHÁZ, NÉPHÁZ

19:00 Eisemann Mihály – Szilágyi László: Én és a kisöcsém – operett-bohózat

SPORT HOTEL ÉS ÉTTEREM ALATTI PARKOLÓ

09:00–16:00 TSC Utcai Streetball Fesztivál

TATABÁNYA, WEST ÉTTEREM PARKOLÓ

15:00 Ökölvívó Bányász Kupa

Az esemény fővédnöke: Erdei Zsolt, profi ökölvívó világbajnok, a Tatabányai Sport Club
Ökölvívó szakosztály vezetőedzője

SZEPTEMBER 7., VASÁRNAP

TATABÁNYA-ÓVÁROSI REFORMÁTUS BÁNYÁSZTEMLOM

10:00 Úrvacsorai istentisztelet

„Isten kezében életünk...” – állandó kiállítás

A Tatabánya Óvárosi Református Egyházközség az elődök és a MÁK Rt. egyházalapító-támogató tevékenysége előtt tisztelve nyitotta meg a bánya által pártfogolt hitközségek történetét bemutató állandó kiállítását. Megtekinthető a rendezvény ideje alatt.

BÁNYÁSZATI ÉS IPARI SKANZEN

10:30 Alámerülés önmagadba a jógával – Csalló Mónika jógaterapeuta

HAGYOMÁNYŐRZŐ PROGRAMOK

14:00 XXII. Csillelő verseny I Vértanúk tere

15:30 Csillelő verseny eredményhirdetése | Vértanúk tere

20:00 Szalamanderes felvonulás, a „Régi Posta” épületétől a Bányász kegyeleti emlékműig

20:30 Tűzijáték a Bányász kegyeleti emlékműnél

MÁJUS 1. PARK JÁTSZÓTÉR ÉS KÖRNYÉKE

Gyermekprogramok

10:00–18:00 Meseposta a Magyar Posta Zrt.-vel, családi aktivitások

10:30 Horváth Sándor gyermekelőadása

14:00 és 16:00 Gólyalábasok

MÁJUS 1. PARK – NAGYSZÍNPAD

15:00 Zumba

15:30 Cortina Színitanoda

16:00 Tatabányai Bányász Táncegyüttes

18:00 TNT

TULIPÁNOS UDVAR

10:00 Tatabánya testvérvárosi kultúrcsoportjainak fellépése (CERV pályázat)

Tatabányát képviseli a Tatabányai Német Nemzetiségi Senior Tánc csoport

16:00 Black Diamond Big Band feat. Kiss Kamilka

19:00 Arcidra

JÁSZAI MARI SZÍNHÁZ, NÉPHÁZ – KAMARASZÍNHÁZ

19:00 Mohácsi István: Francia rúdugrás – szextett két részben

SZEPTEMBER 8., HÉTFŐ

KPVDSZ MŰVELŐDÉSI HÁZ

17:00 Daloskönyv bemutató és dalostalálkozó – 30 éves fennállását ünnepli a tatabányai

Rozmaringos Bányász Egylet

A RENDEZVÉNY IDEJE ALATT:

- RÉGI IDŐK NÉPMŰVÉSZETI ÉS KÉZMŰVES VÁSÁRA
- GASZTRONÓMIAI VÁSÁR
- SIPOS VIDÁMPARK

Szervező:

A VÉRTES AGORÁJA | AGORA NONPROFIT KFT.

Támogatók:

Tatabánya Megyei Jogú Város Önkormányzata

Tatabánya Erőmű Kft.

Plazma Center Tatabánya

Együttműködők, partnerek:

BDSZ Tatabányai Szövetsége

OMBKE Tatabányai Helyi Szervezete

Tatabányai Múzeum | Bányászati és Ipari Skanzen

Jászhai Mari Színház, Népház

Tatabányai Sport Club

KPVDSZ Művelődési Ház

Sipos Vidámpark

Szent Borbála Kórház

Magyar Vöröskereszt KEM Vármegyei Szervezete

A Szervezők a műsorváltoztatás jogát fenntartják! A 75. Jubileumi Bányásznapi programja elektronikus szórólap formájában is elérhető ITT.

Az OMBKE Tatabányai Helyi Szerveztének FB oldalán olvastuk:

XXII. CSILLETOLÓ VERSENY TATABÁNYÁN

Szeretettel hívunk, várunk mindenkit Tatabányán a 75. Bányásznapi keretében meghirdetett XXI. Csillelő versenyre!

Próbáljátok ki Ti is, hogy milyen egy 5 fős csapattal csillét tolni és nyerni!

Jelentkezni lehet az alábbi kategóriákban: férfi, női, vegyes, ifjúsági (18 év alattiak), szenior (50 év felettiak)
Nevezési díj nincs.

További információ és nevezés a csapatnév és csapatkapitány megnevezésével, elérhetőségekkel: pm19680801@freemail.hu

ÖRÖKBEFOGADÓI NAP A SKANZENBEN

10 órától örökbefogadási lehetőség, a gépek és az udvar karbantartása, ebéd előkészítése

13:00 órától könyvbemutatók:

- Dallos István: „Lenn a tárnák mélyén” fotóalbum (Felső képünk D.I. felvétele.)
- Dián Tamás–Ladányi András: Memento. Visszaemlékezések az utolsó napokban is a Mátyásfalván dolgozó vezetőktől, aknászoktól, frontmesterektől.
- Mokánszki Béla: A mi dalaink. A könyv a 30 éve alakult Rozmaringos Bányász Egylet alapítóinak emlékére készült.

14 órától közös ebéd, utána baráti beszélgetések

Időpont: augusztus 30., 10:00, helyszín: [Tatabánya, Vágóhid u. vége](#)

Szervező: OMBKE Tatabányai Helyi Szervezete

Munkában az örökbefogadók. Vágó-Lévai Katalin felvétele

KOMLÓI BÁNYÁSZNAPOK – 2025. szeptember 6–7.

A Komlói Bányásznapiak 2025. szeptember 6–7. között kerül megrendezésre a komlói Eszperantó téren, ahol fergeteges koncertekkel, örömtáncsal, utcabállal, tűzijátékkal és még sok meglepetéssel várják a látogatókat Komló legnépszerűbb rendezvényén!

Komló városa a 20. század közepén vált jelentős bányásztelepüléssé, amikor a szénbányászat virágkorát élte Magyarországon. A bányászok kemény munkája és áldozatai nélkülözhetetlenek voltak a helyi gazdaság és közösség számára. **A**

Komlói Bányásznapiak célja, hogy tiszteljen a bányászok előtt, akiknek a munkája meghatározó szerepet játszott a város történetében és fejlődésében. A bányásznapiak során külön figyelmet fordítanak a bányász hagyományok ápolására és a bányászok emlékének megőrzésére is, ezért a rendezvény részeként megemlékezéseket tartanak, ahol a résztvevők tiszteletüket fejezhetik ki a bányászok előtt.

A hagyományőrzés mellett a bányásznapiak legnépszerűbb programjai a fergeteges koncertek, ahol népszerű hazai előadók garantálják a nagyszerű hangulatot a rendezvény teljes ideje alatt.

Esemény időpontja: 2025. szeptember 6–7.

Részvételi díj: Ingyenes

BÁNYÁSZ NAPI ÜNNEPSÉG PILISVÖRÖSVÁRON

2025. AUGUSZTUS 29. PÉNTEK 16.00

PROGRAM

15:45 Koszorúzás a Lipót akna emlékműnél

(Budai út Ady Endre u. sarok)

16:00 Ünnepi műsor a Bányász emlékparkban

(Rákóczi u. 10.)

- Ünnepi beszéd
- Koszorúzás a Bányászcsille emlékműnél
- Koszorúzás az 1928-as emlékműnél
- Bányászhimnusz – közreműködik a Nostalgia Dalkör

16:45 Napos Oldal Szociális Központ

- jubiláló Bányász Szakszervezeti tagok köszöntése, majd fogadás

MŰVÉSZETEK
háza

HELYSZÍN: PILISVÖRÖSVÁR BÁNYÁSZ EMLÉKMŰ

75. Várpalotai Városi Bányásznapi

2025. szeptember 6.

Program:

8.00 Megemlékezés és koszorúzás a Rákóczi Telepi Szent Borbála emlékműnél

09.00 Emléktábla avatás a Rákóczi telepi óvodában

10.30 Bányász Fúvószenekar térzenéje a vár előtt

11.00 Ünnepi megemlékezés a Thury-várban

Emléklapok átadása 50-60-65-70 éves jubiláló szakszervezeti tagok részére

Bányász Kórus rövid műsora

Megemlékezés és koszorúzás a Bányászattörténeti Gyűjtemény előcsarnokában

*Szeretettel várunk minden érdeklődőt,
az egykori bányászokat
és szimpatizánsokat!*

*Várpalota Város Önkormányzata
Bányász Nyugdíjas Szakszervezet
Bányász Nyugdíjas Klub
Bányász Hagyományok Ápolásáért Egyesület
Rákóczi Telepi Baráti Kör
THURY-VAR Nonprofit Kft.*

75 Jubileumi Bányásznapi és családi nap Péntek, szeptember 5.

Miskolc - Percses
2025. szeptember 6.
A rendezvény látogatása ingyenes!

- 19:00 Fáklyás felvonulás (Advent tér)
20:00 Bányászhimnusz eléneklése (Kis Bányász szobor)
20:05 Máglya rakás, vendéglés (Új Bányamécs Baráti Kör székháza)

Szombat, szeptember 6.

Szabadtéri Színpad

- 14:15 Megemlékezés a kopjafánál
15:00 Kis Bányász szobor megkoszorúzása
15:40 Ünnepi köszöntések
16:15 Percsesi Bányász Fúvószeneke
16:15 Korsókiállítás megnyitó a székházban
17:00 Zamatócky Florianna előadása
18:00 Grand Jeté Táncsoport
18:30 Helytörténeti előadás a székházban
19:00 Ildi Rider zenekar koncertje

Vilma-forrás/Állomás tér

- 15:00 Csigabiga Óriásbuborék show
15:30 Diósgyőri Jazz Tánc Klub
16:00 A miskolci Johannita lovagok
16:30 Spider Mentőcsapat
17:00 Felnikitartó verseny
17:30 Csigabiga Óriásbuborék show
18:00 Autó hangnyomás verseny
19:00 Retro buli
20:20 Főnix Tűzsonglőr Csoport

Jubileumi kiállítás az Új Bányamécs Baráti Kör székházában

13:00 - 18:00 között hordóvonat a gyerekeknek!
Büfé, lángos, jégkása, vattacukor, kirakodóvásár
és autós kiállítás egész délután!

Köszönjük a támogatást:

Tóth-Szántai József polgármester úrnak, Pakusza Zoltán önkormányzati képviselő úrnak

MEGHÍVÓ

Dorog Város Képviselő-testülete tisztelettel meghívja Önt a
75. BÁNYÁSZNAP
ünnepi eseményeire!

PROGRAMOK

Szeptember 5. (péntek)

9 óra A Dr. Magyar Károly Városi Bölcsőde játszóudvarának átadási ünnepsége

Helyszín: városi bölcsőde

10 óra Koszorúzás Dr. Schmidt Sándor szobránál a Schmidt-villa kertben

Szervező: ÉDV Zrt.

15 óra Koszorúzás a Nemzeti Kőbányászati Emlékhelynél

Helyszín: Baumiit Kft.

Szeptember 6. (szombat)

6 óra Zenés ébresztő a Dorogi Bányász Zenekarral

9 óra Koszorúzás a dorogi szénmedence és a pilisi bányakatasztrófák áldozatainak emlékművénél

Helyszín: Otthon tér

9.30 óra II. Bányász Olimpia

Helyszín: Otthon tér

10 óra Könyvbemutatóval egybekötött konferencia

Dieter Bauer: A dorogiak története Wendlingen am Neckarban

Helyszín: Dorogi József Attila Művelődési Ház

Jubileum téli vigasság szeptember 5-7.

Nem feledik, hogy mit adott a bánya – Őrzik a szakma hagyományait

Az idei bányásznapi ünnepségre hagyományosan a Tamási Áron Művelődési Központ mellett, Marton László: Figurális rácskompozíció című szobra előtt gyűltek egybe egykori bányászok, bányászati hagyományőrök augusztus 30-án, szombaton délután.

A megjelenteket **Podányi Tibor**, a Tapolca és Környéke Bányászati Hagyományápoló Egyesület és az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület Helyi Szervezetének elnöke köszöntötte az idei jubileumi Bányásznapi alkalmából.

Székely Jenő, a Bakonyi Bauxitbánya Szakszervezeti Tanácsa tapolcai elnöke arról beszélt, hogy a Bányásznapi kifejezés hallatán számtalan gondolat merül fel: emlékek, barátok, munkatársak, dolgos mindennapok, fiatalság.

– Évszázadokon át különböző bányavidékeken más-más időpontban ünnepelték a bányászok szakmájuk megbecsüléseként ezt a napot. A legtöbb helyen december negyedikén, Borbála napon tartottak ünnepségeket. A második világháború után az új politikai berendezkedés, mint sok minden mást, ezt is megváltoztatta. 1951-ben az akkori kormány törvénybe iktatta, hogy az 1919 szeptember hatodikai, halálos áldozatokat is követelő tatabányai csendőrtűzre emlékezve, szeptember első vasárnapja legyen a Bányásznapi. Ezzel is kifejezve a társadalom elismerését a bányászat presztízse iránt.

Tehát 75. alkalommal ünnepeljük e napon a bányászokat. 75 év hosszú idő, ennyi idő alatt az ünnepek tartalma, mondanivalója gyakran változott. Más volt az 1950-es évek Bányásznapija, amikor az a szánctákról szólt és más, amikor a '60-as évek végén a szánbányászat visszafejlesztése történt. Más volt a bauxitbánya által szervezett '50-es, '60-as évekbeli Bányásznapi Nyirádon vagy Halimbán, és más a '70-es, '80-as évekbeli Viszló -völgyi Bányásznapi hangulata. Az 1990-es évek elején a politika arra törekedett, hogy a szeptemberi

bányásznapot eltörölje. Szerencsére ez nem sikerült! A bányásztársadalom kitartott mellette és jól döntött, amikor ragaszkodott a szeptemberi bányásznaphoz, és természetesen Szent Borbála tiszteletéhez is.

Azóta is jól megfér a lelkünkben mindkettő! Az elmúlt közel négy évtized arról szólt, hogy sorra zártak be szánbányákat, szénmedencék szűntek meg, maradtak bánya nélkül. Jó ideig mi, bauxitbányászok azt reméltük, hogy ez bennünket elkerülhet. Sajnos nem így történt. Jóllehet a bauxit előfordulásából adódóan voltak érckimerülés végett lencsebezárások, de arra soha nem gondoltunk, hogy végleg megszűnik térségünkben a bauxitbányászat. Csalódnunk kellett, ez 2013 tavaszán bekövetkezett – mondta a szónok.

Az ünneplőkhöz szólva hozzátette, hogy tisztségéből adódóan számtalan bányavidéken megfordul és azt tapasztalja, hogy ahol több évtizede megszűnt a bányászat, ott is őrzik a szakma hagyományait, újabb emlékhelyeket hoznak létre.

– Soha ne felejtsük el, hogy mit adott a bauxitbánya a környékünknek és személy szerint nekünk is. Bízom abban, hogy a bányászat, mint szakma minden nehézség és nehezítés ellenére örök marad, és folyton megújul – mondta Székely Jenő.

Az ünnepségen ezt követően koszorút helyezett el a város önkormányzata nevében **Dobó Zoltán** polgármester és **Buzás Gyula** önkormányzati képviselő, a Tanúhegyek Egyesülettől **Ángyán Györgyné** elnök **Székely József**, valamint közös koszorút helyezett el az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület, a Tapolca és Környéke Bányászati Hagyományápoló Egyesület és a Tapolcai Bányász Szakszervezet nevében **Székely Jenő** és **Kiss István**, a Tapolca és Környéke Bányászati Hagyományápoló Egyesület titkára.

A Bányászhimnusz közös éneklését követően az ünneplők a Tamási Áron Művelődési Központban megemlékeztek a jubiláló bányászokról, akik kerek esztendeje szakszervezeti tagok, majd beszélgetés, közös vacsora zárta az eseményt.

/tbzs/

Bányásznapi koszorúzás Szolnokon, az Olajos Emlékműnél

A szolnoki székhelyű és szolnoki kötődésű olajipari vállalkozások, egyesületek és olajos szakszervezetek, a korábbi hagyományoknak megfelelően, szeptember 2-án, a Bányásznapi alkalmából megkoszorúzták Szolnokon, a Tisza-part bejáratánál lévő Olajbányász emlékművet.

A koszorúzáson a következő társaságok, egyesületek és szervezetek vettek részt: MOL NyRt., Geoinform Kft., MB 2001 Kft., OMBKE KFVSz, MFT, MGE, SPE Magyarországi tagozata, és a MOL Bányász szakszervezet.

A megemlékezésen rövid előadás hangzott el a hazai olaj- és gáztermelés helyzetéről, a MOL NYRT. kutatási területeiről és az olaj- és gáz import beszerzési lehetőségeiről. A koszorúzás végén a résztvevők közösen elénekelték a Bányász himnusz.

Pugner Sándor
elnök
OMBKE KfV Szakosztály Alföldi Helyi Szervezet

Szerencse fel! Szerencse le! Ilyen a bányász élete...

A bányásznapi megemlékezésen Cseresnyés Péter országgyűlési képviselő is megkoszorúzta az Olajmunkás szobrát (Fotó: Gergely Szilárd)

Nem szakadt meg a több évtizedes hagyomány, bányásznapi alkalmából idén is megemlékezést tartottak Nagykanizsán, az Olajmunkás szobránál.

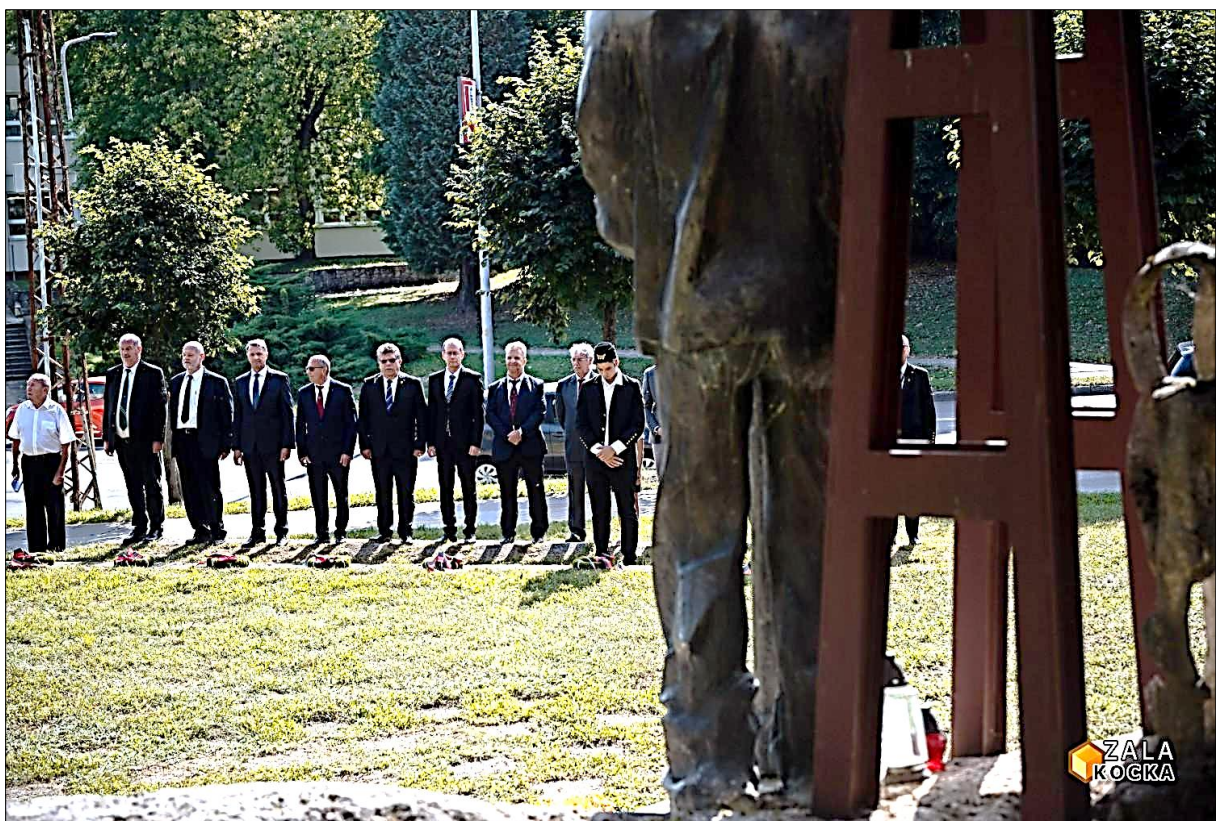
„Szerencse fel! Szerencse le! Ilyen a bányász élete. Váratlan vész rohanja meg, Mint bérc tetőt a fergeteg” – csendültek fel a Bányászhimnusz sorai a Berzsenyi lakótelep mellett található szobornál.

A megemlékezés résztvevői – köztük **Cseresnyés Péter** országgyűlési képviselő – tiszteletüket és megbecsülésüket fejezték ki a szén- és olajbányászok kemény, áldozatos munkája előtt.

Nem feledkeztek meg azokról sem, akik már nem lehetnek közöttünk: néma főhajtással adóztak az elhunyt bányászok emlékének, majd megkoszorúzták az Olajmunkás szobrát. Ezt követően a városi temetőben felkeresték a zalai olajipar két ikonikus alakjának, **Buda Ernőnek és Trombitás Istvánnak** sírját.

A nap a VOKE Kodály Zoltán Művelődési Házban az olajos múlt és a közös emlékek felidézésével ért véget.

(Forrás: zalakocka.hu)

A 75. Bányásznapi emlék – a szakma ünnepe Magyarországon

A bányászok iránti tisztelet és megbecsülés jeleként jött létre a Bányásznapi emlék. A bányamunka nehéz és veszélyes volta megkövetelte a munkafolyamatok gondos, alapos előkészítését és végrehajtását. A veszélyek megelőzéséért és elhárításáért Istentől kértek segítséget, oltalmat. Ehhez választották közvetítő védőszentjüknek Szent Borbálát.

Hazánkban a XIX. század közepén megindult ipari-társadalmi fejlődés alappillére a szén volt. A XIX-XX. században alakult ki Magyarországon a mélyművelésű szénbányászat. Ezen időszakban az európai államokban már hagyományossá vált a bányásznapi emlék, amely minden év december 4-én, Borbála napját követő első vasárnapon került megünneplésre.

A **Bányásznapi emlék** (ma szeptember első vasárnapja) hosszú múltú hagyományra tekint vissza. 1951 előtt bányavidékenként eltérő időpontban rendezték ezeket az ünnepségeket a bányászok nehéz és küzdelmes munkájának megbecsülésére.

- Szent Borbála a bányászok védőszentje, így hagyományosan az ő napjához, december 4-hez kötődött az ünnep.
- Tatabányán a Bányalelkészség Szent István király temploma védőszentjének ünnepén, augusztus 20-án tartották a búcsút, itt ez volt a bányásznapi emlék is.
- 1951-től szeptember első vasárnapján országosan egységesen tartják a bányásznapi emléket, az 1919. szeptember 6-án eldőrdült tatabányai csendőrsortűz áldozatainak emlékére. A tatabányai bányászat nagyon mostoha körülményei, az 1950-es nagy bányaszerencsétlenség és az ezek miatti elégedetlenséget akarták csillapítani a bányásznapi emlék törvénybe iktatásával. (Forrás: Wikipédia)

Miskolci középiskolások képviselőiben a Selmeczi Diák Napokon

Morvai Tibor levelezőlistáján olvastuk:

Kedves Listatársaim!

A FB-on olvastam Juhász Zsuzsannánál. Köszönettel továbbítom.

2025.08.15–18. között immár 35. alkalommal került megrendezésre a Selmecbányára visszavezethető diákhagyományok egyik legnagyobb rendezvénye, a Selmeczi Diák Napok. Az Andrassy Gyula Gépipari Technikum egyik oktatója és néhány volt diákja is részt vett a neves eseményen.

A „Selmeci Szellemben” nevelkedett diákoknak ez egy nagyon különleges rendezvény, ahol a különböző utódintézményekben tanuló és végzett hallgatók találkozhatnak, ismerkedhetnek egymással és új barátságokat köthetnek. Hiába vagyunk egymástól távol, egy dolog mindannyiunkban közös: egy semmi máshoz nem hasonlítható hagyománynak vagyunk a részei, amely átível országhatárokon. Bárhol is legyünk a világon, ha megpillantunk egy valétagyűrűt, tudjuk, most egy nagyon jó beszélgetésben lesz részünk. Nem volt ez mindig

így. A '60-as években szinte nem ismertük egymást. Később ugyan engedett a politikai nyomás, de a találkozások így is ritkák voltak. Ennek pótlására született meg az ötlet a székesfehérvári Firmák gondolataiban, hogy legyen egy olyan rendezvény, ahol az utódintézmények hallgatói találkozhatnak. Először 1991-ben került megrendezésre Székesfehérváron, majd az ezt követő rendezvényt is ott tartották. Ezek után következett Dunaújváros, Sopron és végül Miskolc. A X. SDN-t az ősi Alma Maternek helyet adó Selmecbányán rendezték meg, és azóta minden ötödik alkalommal itt kerül sor az eseményre.

Az idei Diák Napok rendhagyó volt, mert nem egy táborban kapott helyet minden résztvevő, hanem néhány percre az óvárostól, és annak szűk kis utcáitól, négy különböző helyszínen. Miután mindenki megérkezett, felkerekedtünk, és vidám diáknótáinkkal elindultunk az Erdészeti Palotához, hogy hivatalosan is kezdetét vegye a XXXV. Selmeczi Diák Napok. A megnyitó után koszorút helyeztünk el a Bányászati Palotánál, majd elindultunk, hogy rég látott barátainkkal együtt bejárjuk szeretett városunk utcáit. Másnap következtek a hagyománytörténeti előadások és a sokak által várt versenyek. Az előadások előtt egy rögtönzött városnéző túra keretében olyan kevésbé ismert épületeket ismerhettünk meg, mint a dohánygyár, a selmeci kisvasútállomás épülete, vagy az Erzsébet-altáró. Az előadásokat az egykori Selmecbányai Magyar Királyi Bányászati és Erdészeti Akadémia Kémiai Palotájának nagyelőadójában tartották, amit a mai napig megőriztek eredeti formájában. Nagyon érdekes előadásokat hallgathattunk a „Steingrube Nakkösségről”, a selmecbányai valétálást kísérő szokásokról, valamint Sámuel, a csille, és Samu, a rönk, kalandos útjáról Miskolcra, illetve Sopronból, az egykori akadémiára. A legérdekesebb program a Cantus-verseny volt, ahol

minden jelentkező megmutathatta, hogy a Selmecebányáról eredő diáknótákból, milyen tudással rendelkezik. Ezek közé tartozik például a Ballag már a vén diák vagy a Gaudeamus igitur is, ami széles körben elterjedt. Emellett tarokk- és pipaversenyben is összemérhették tudásukat a vállalkozó kedvűek. A nap lezárásaképpen a szakestély következett, ahol a versenyek eredményeit is kihirdették a hagyományokhoz kapcsolódó felszólalások közben. A harmadik napon azok, akik még nem jártak Selmecebányán, megismerhették az egykori akadémiai épületeket. Akik pedig már sokadszor tértek vissza az ősi városba, ellátogathattak a Szitnyára vagy Kisiblyére.

Akiket inkább a föld mélye vonzott, azok egy, az 1300-as évek óta művelt, napjainkra már kimerült bányába látogathattak el. Itt megtapasztalhattuk, milyen kemény munka volt régen a föld alatt dolgozni, milyen veszélyek leselkedtek a fiatal bányászokra a szűk járatokban. A föld felszínére visszatérve megfigyelhettük, hogyan dolgozták fel a kibányászott ércet, majd egy hatalmas bányászati és ásványkiállítást tekinthettünk meg, ahol több mint 3000 különböző ásvány található.

A nap eseményei ezzel sem értek véget, hiszen a délután folyamán csapatverseny zajlott Selmecebánya nevezetes pontjain. Az egész rendezvényt – mint egykor a diákeveket – bál zárta, ahol hajnalig mulatott az összegyűlt társaság. Az utolsó nap tele új élményekkel, mégis fájó szívvel vettünk búcsút szeretett városunktól, valamint régi és új barátainktól.

Béres Máté

(M.T.)

Acélban írt múlt, jövőbe öntött bizalom – 25 éve újból acélváros lett Ózd

Ózd neve generációk óta egyet jelent az acélgyártással, nem véletlenül hívják sokan „acélvárosnak”. A története egyszerre szimbolizálja az ipari fejlődést, a rendszerváltás utáni kihívásokat és az újjászületés reményét. Tekintsünk vissza az ózdi acélgyártás történelmi gyökereire és a fénykorára:

Év	Esemény
1895. június	4 db 25 tonnás SM kemencével megkezdődött az acélgyártás Ózdon.
1935	Egy 6 tonnás és egy 2 tonnás elektromos ívkemence építése.
1936	Elektroacélkemencék üzembe helyezése.
1949	Az Ózdi Vas- és Acélgyárat tömegacélgyártó vállalattá minősítették; megszűnt az elektroacélgyártás.
1960–1964	Megtörtént az acélműi első nagy rekonstrukciója: 8 db Marz típusú SM kemence, 1 db 800 tonnás körkeverő kemence és új Oxigéngyár épült.
1972. december 31.	Lecsapolták az évi 1 milliomodik tonna acélt.
1973	Üzembe helyezték a folyamatos acélöntő művet.
1974	Rendszeressé vált a tolózárás öntés.
1974	Megkezdődött az acélmű második nagy rekonstrukciója, ami az egész Ózdi Kohászati Üzemek termelési vertikumára kihatott. Az acélgyártási kapacitás elérte az évi 1,4 millió tonnát; a FAM termelése 370,0 Et/év fölé nőtt.
1979 év vége	Bevezették a KORF-féle acélgyártási technológiát.
1992. március 30.	Megszűnt az OKÜ-ben az SM acélgyártás.
1895–1992 között	Összesen 47 497 140 tonna acélt gyártottak Ózdon.
1993. január	Megkezdődött az acélmű bontása a törzsgyárban.
1997	A Max Aicher vállalatcsoport megvásárolta az Ózdi Acélművek Kft-t; megkezdte az új elektroacélmű építését.
2000. augusztus 31.	Ismét acélt csapoltak – újra acélvárossá vált Ózd.

Újjászületés: az acél visszatért Ózdra

Az acélgyártás csendje nyolc és fél évig tartott. **2000. augusztus 31-én** ismét acélt csapoltak Ózdon, az **Ózdi Acélművek Kft.-ben**. 2000. augusztus 31. valóban mérföldkő volt az ózdi acélgyártás történetében: ekkor indult újra a csapolás, közel egy évtizeddel a tradicionális vaskohászat leépítése után. Az esemény háttérében az állt, hogy az Ózdi Acélművek Kft. –

amely ekkor már három éve német tulajdonban működött – megkezdte a termelést egy Olaszországból vásárolt miniacélműben.

Az acélgyártás visszatérése szimbolikus jelentőséggel bírt: Az újraindítás nemcsak gazdasági szempontból volt fontos, az acélgyártás visszatérése az egykor virágzó iparvárosba sokak számára a remény és az újakezdés jelképe lett.

A termelés újraindítása munkahelyeket teremtett és lendületet adott a helyi gazdaságnak, a kohászat újra közösséget épített, identitást adott a város lakóinak. A gyár jelenléte emlékeztet arra, hogy Ózd nemcsak múltjában, hanem jövőjében is ipari központ lehet. Az acélipar továbbra is fontos tartópillér maradt a város életében. Az ózdi acélgyártás jelenleg stabil, de kihívásokkal teli időszakát éli. Az **Ózdi Acélművek Kft.** továbbra is működik, és a hazai acélipar meghatározó szereplője maradt. A gyár modern technológiával,

alacsony CO₂-kibocsátású elektrokemencével dolgozik, ami lehetővé teszi a rugalmas termelést és a piaci változásokhoz való gyors alkalmazkodást. Az Ózdi Acélművekbe irányuló új beruházások **jelentős iparpolitikai hatással bírnak** – nemcsak a térség, de a teljes magyar gazdaság szempontjából is.

Az ózdi acélgyártás jövője ígéretes, de nem mentes a globális kihívásoktól. Az **ÓAM Ózdi Acélművek Kft.** továbbra is stratégiai szereplője a magyar acéliparnak, és több tényező is pozitív irányba mutat.

A nemzetközi acélpiacot árzuhanás és keresletcsökkenés sújtja. A jelenlegi negatív hatások ellenére Ózd acélgyártása technológiailag felkészült és államilag támogatott, de a globális gazdasági környezet miatt rugalmas alkalmazkodásra van szükség. A helyi fejlesztések és képzések jó alapot teremtenek a jövőre, de a nemzetközi piac alakulása kulcsfontosságú lesz.

Ózd mára nemcsak múltjában, hanem jövőjében is **acélvárosként tekint magára**. A fenntartható technológiák, a folyamatos fejlesztések azt vetítik előre, hogy a város továbbra is fontos szerepet játszhat a magyar iparban. A több mint százéves örökség pedig biztosítja, hogy a tűz újra és újra fellobbanjon – nemcsak a kemencében, hanem a közösség szívében is.

A gyár köré szerveződő közösségek, például az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület Vaskohászati Szakosztály Helyi Szervezete, a Kohász Hagyományörzők Egyesület, valamint az Ózdi Ipari Örökségvédők Baráti Köre, aktívan ápolják a város ipari múltját és örökségét. A jubileumi évfordulóra az Ózdi Acélművek Kft. családi nap keretében, a civil szervezetek jubileumi rendezvényeken emlékeztek meg.

Fotó: Mácha Viktor

Bokor Sándor

(Készült a 2025.09.01-én megtartott jubileumi rendezvényre.)

Székesfehérvári OMBKE-szervezet a dunaújvárosi gólyatáborban

Dunaújvárosi Egyetem Hallgatói Önkormányzatának meghívására és felkérésére kis csapatunk, az OMBKE öt fehérvári és egy dunaújvárosi tagja, valamint az Alumíniumipari Múzeum képviselőjében Kelemen Kristóf tagtársunk ellátogatott a DUE Gólyatábor rendezvényére és aktív jelenlétével népszerűsítette a Selmeczi hagyományokat, a szakmáinkat és összetartásunkat.

Egy ismertetőben felidéztek az egyesületünk múltját, küldetését és kifejtettük, miért jó egy fiatalnak az egyesülethez tartozni! Bemutatót tartottunk egyenruháinkból, korsóinkból és kitüntetéseinkből, szót ejtettünk a rendezvényeinkről és más aktivitásainkról.

Mivel a rendezvényen pontverseny zajlott, a szervezők kérésére két feladattal készültünk. Egy viccesebb, de komoly szakmai és hagyományörző kérdéseket tartalmazó kérdőívvel és egy, a múzeumpedagógia foglalkozásokból ismert alumínium lemez domborítással. Ráadásként egy hőkamera képpel örvendeztettük meg a csapatokat, így kiderült kit sikerült megizzasztanunk a feladatokkal!

A ránk rontó őszi időjárás miatt kissé eláztunk, de mindenképpen pozitív és különleges élményekkel gazdagodtunk. A tapasztalatunk alapján a résztvevők is remekül érezték magukat és úgy érezzük sikerült elültetni az érdeklődés újabb csíráját!

Ezúton is köszönjük a lehetőséget!

Paulusz Ferenc

Székesfehérvári Helyi Szervezet

MISKOLCI
EGYETEM
UNIVERSITY OF MISKOLC

Víz, energia, élelmiszer, klíma – párbeszéd a globális fenntarthatóságról

A Miskolci Egyetem ad otthont a globális fenntarthatósági párbeszéd egyik meghatározó eseményének, az EnergyWaterFoodClimate Nexus nemzetközi tudományos konferenciának augusztus 26-28. között. A tanácskozáson interdiszciplináris módon vizsgálja a víz-, energia-, élelmiszer- és klímarendszerek közötti összefüggéseket, áttekintést ad e rendszerek komplex kapcsolatairól, hogy elősegítse a tudományos és gyakorlati megoldások nemzetközi megosztását.

A rendezvény az Egyesült Államokban működő Florida Agricultural and Mechanical University (FAMU) School of the Environment indította útjára, és 2025-ben első alkalommal kerül sor európai helyszínen – a Miskolci Egyetem főszervezésében. A találkozónak legutóbb a dél-afrikai Durban adott otthont 2024 júliusában, amelyet a Mangosuthu University of Technology, a South African National Energy Development Institute és a FAMU szervezett – idézte fel a konferencia megnyitóján Dr. Victor Ibeanusi, a rendezvény alapítója.

Dr. Victor Ibeanusi, az EnergyWaterFoodClimate Nexus alapítója

Idén a konferencia előadásai és workshopjai ismét a négy fő tudományterületre fókuszáltak: energia, vízgazdálkodás, körforgásos gazdaság, valamint mezőgazdaság és klímaadaptáció. A több mint 90 nemzetközi és hazai kutató, hallgató és ipari szakember részvételével zajló esemény nyitóelőadásai között szerepelt mások mellett a lignitalapú energiatermelés fenntartható átalakulásáról (MVM Mátrai Erőmű), illetve a vízgazdálkodás ipari és a

mezőgazdasági megoldásairól szóló beszámolók (Wanhua BorsodChem). A magyarországi ipart érintő előadások mellett szó volt a körforgásos gazdaság lehetőségeiről Dél-Afrikában és Délkelet-Ázsiában, a hidrogéntechológiák fejlesztéséről és a geotermikus energiahasznosításról, valamint a nők szerepéről a klímaváltozás elleni küzdelemben Afrikában.

Az esemény résztvevői

A Miskolci Egyetem hosszú távú stratégiája, hogy hazai és nemzetközi partnerekkel működjön együtt a gazdasági és társadalmi fenntarthatóság körét érintő, a jövő generációinak életét meghatározó tudományterületeken – fogalmazott a konferenciát köszöntő beszédében Prof. Dr. Szűcs Péter, a Miskolci Egyetem rektorhelyettese. Hozzátette: a Miskolci Egyetem felkészült arra, hogy együttműködjön a műszaki és társadalmi fejlődés elősegítésében. A rendezvény kiemelt jelentőségű az intézmény nemzetközi tudományos kapcsolatrendszere és a fenntarthatósági témákban vállalt szerepe szempontjából, egyben erősíti a régió innovációs és kutatási potenciálját – tette hozzá.

Prof. Dr. Szűcs Péter, a Miskolci Egyetem rektorhelyettese

Kiváló példa a magyar–izlandi oktatási együttműködésre

Dr. Vadászi Marianna, a Miskolci Egyetem tanszékvezetője és egyetemi docense sikeres szakmai látogatást tett Reykjavíkban, amelynek célja a magyar és izlandi felsőoktatási intézmények közötti együttműködés erősítése volt a geotermikus energia területén.

Az utazás az oslói Magyar Nagykövetség támogatásával valósult meg, és a Miskolci Egyetem, valamint a Reykjavík School of Energy közötti közös oktatási és kutatási tevékenység megalapozását szolgálta.

A program során Dr. Vadászi Marianna több kulcsszereplővel is egyeztetett, köztük az Iceland School of Energy (ISE), a Verkis mérnökiroda és a Green by Iceland képviselőivel. A megbeszélések eredményeként ígéretes együttműködési lehetőségek körvonalazódtak az oktatás, a kutatás és az ipar szintjén – a hallgatói csereprogramoktól a technológiai tudástranszferig.

Dr. Vadászi Marianna külön köszönetét fejezte ki Juhász-Iván Renátának, Magyarország tiszteletbeli konzuljának Izlandon, aki a program teljes időtartama alatt támogatta, iránymutatással látta el és figyelemmel kísérte útját. „Egy hétig a paradicsomban voltam” – nyilatkozta Dr. Vadászi Marianna, utalva arra a lenyűgöző tapasztalatra, amelyet az izlandi fenntartható energiagazdálkodás területén szerzett. Mint mondta, a látott példák inspirációként szolgálnak a magyar felsőoktatás és az ipari partnerek számára is a megújuló energiaforrások tudatos és korszerű hasznosításához.

Great Example of Hungarian–Icelandic Educational Cooperation

Dr. Marianna Vadászi, Head of Department and Associate Professor at the University of Miskolc, recently completed a successful professional visit to Reykjavík with the aim of strengthening collaboration between Hungarian and Icelandic higher education institutions in the field of geothermal energy. The visit, supported by the Embassy of Hungary in Oslo, served to lay the foundation for joint educational and research activities between the University of Miskolc and the Reykjavík School of Energy.

During the program, Dr. Vadászi held consultations with several key stakeholders, including representatives of the Iceland School of Energy (ISE), engineering firm Verkis, and Green by Iceland. These discussions resulted in promising opportunities for cooperation across education, research, and industry — from student exchange programs to technological knowledge transfer.

Dr. Vadászi expressed her heartfelt thanks to Renáta Juhász-Iván, Honorary Consul of Hungary in Iceland, who supported her throughout the visit.

“I felt like I spent a week in paradise,” she said, referring to the remarkable insights she gained into Iceland’s model of sustainable energy management. According to her, the examples she encountered will serve as an inspiration for Hungarian higher education and industry in the conscious and forward-looking use of renewable energy sources.

MISKOLCI
EGYETEM

MFK

TŰZVÉDELMI SZAKMÉRNÖK

SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSI SZAK

KÉPZÉS CÉLJA

Gyakorlati képességekkel rendelkező szakmérnökök képzése tűzvédelmi és iparbiztonsági tervező, ipari és szolgáltató cégek (versenyszféra) számára, továbbá a szakhatóság speciális területeire. A képzés további célja, hogy a hallgatók megszerzzék a témához kapcsolódó általános és szakmai ismereteket, melyre építve megismerhetik az integrált tűzvédelmi rendszerek felépítését, működésének feltételeit, használni tudják a rendelkezésükre álló számítógépes programokat, eljárásokat a magas szintű tűzvédelem kialakítása érdekében. A megszerzett ismeretek birtokában a végzett hallgatók képesek legyenek a tűzvédelmi tervezésre, az integrált tűzvédelmi rendszerek kiépítésére és működtetésére.

FELVÉTELI KÖVETELMÉNYEK

Legalább alapképzésben vagy főiskolai szintű képzésben szerzett építőmérnöki, építésmérnöki, gépészmérnöki, könnyűipari mérnöki, közlekedésmérnöki, ipari termék- és formatervező mérnöki, had- és biztonságtechnikai mérnöki oklevél. Más szakon szerzett mérnöki oklevelek esetén a felvétel - egyedi elbírálás szerint - vagy kritérium-feltétel nélkül, vagy meghatározott diszciplínákban előírt kredit megszerzésével történik.

SZEREZHETŐ VÉGZETTSÉG

Tűzvédelmi szakmérnök

KÉPZÉSI IDŐ

4 félév, levelező rendszerű

KÉPZÉSI DÍJ

170.000 Ft/félév

ÖSSZEGYŰJTENDŐ KREDITEK

120 kredit

INFORMÁCIÓ

Dr. Zákányi Balázs ■ balazs.zakanyi@uni-miskolc.hu ■ +36 70/322-9006

JELENTKEZÉS

Csanálosi Ádámné Éva ■ adamne.csanalosi@uni-miskolc.hu

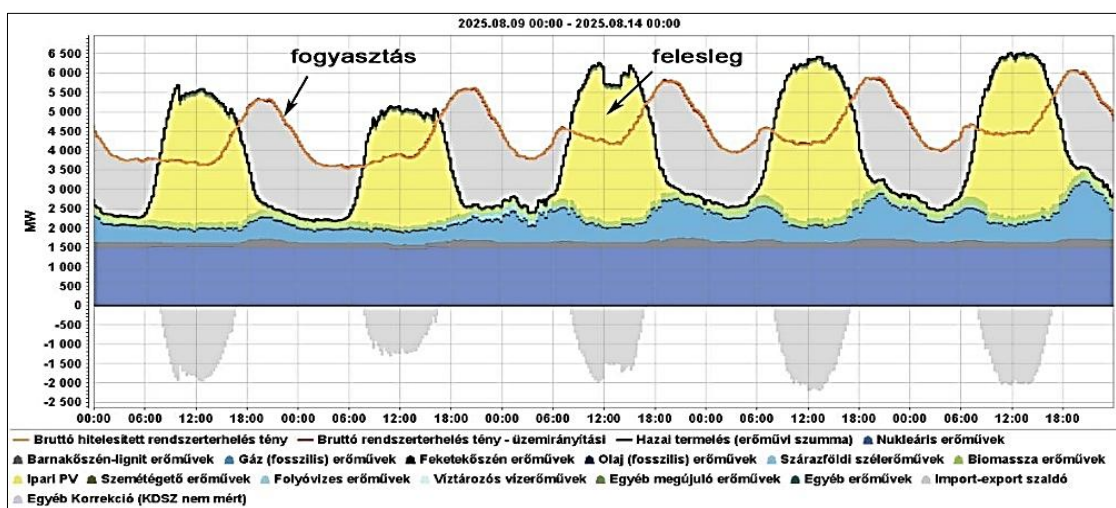
JELENTKEZÉSI LAP

<https://mfk.uni-miskolc.hu/szakiranyu-tovabbkepzes>

Nemzeti villamos energiamix: B változat

Napjainkban villamos energia ellátásunkat negatív export bevétel jellemzi nappal és magas import ár hajnalban, este és éjjel. S ez egyre gyakrabban ismétlődik.

A szolgáltatók napelemparkjai akkor kapják a legmagasabb (kötelező) árbevételt, amikor feleslegesen termelt villanyukat a rendszer szabályozója csak magas, de negatív áron tudja eladni villamos rendszerünk stabilitásának, működésének megőrzése érdekében. Hajnalban, esténként és éjjel importra szorulunk, ami lassan közelít éves áramfogyasztásunk 40%-ához. Természetesen, ha lenne atomerőművön (bár az is import uránt fogyaszt) kívül más jelentős teljesítményű erőművünk is, akkor bizonyos államadósságunk is lassabban növekedne...

1. sz. ábra

A napelemparkok növekedésével nemcsak a napáram felesleg és az államadósság növekszik, hanem az import igény is határtalanul nő...

„A termelés-import aránytalanságának létrehozása geopolitikai kérdés, mert a partner országoktól [...] függő [...] konfliktusokat eredményez.” mondta Máltán 1989 decemberében G.H.W Bush. Azóta 36 év telt el, mely alatt a világ országainak sorában számos példát láthatunk rá, hogyan csorbul az ország szuverenitása, meghatározóvá váló importkényszere miatt...

Tehát érdemes megnéznünk, mink van a B változathoz. 1984 óta fizikai (fúrásos) ásványkutatót államunk nem folytat. A Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága (SZTFH) bányászati adatai tömegükben régiek, ám ásványvagyonunkat az 1980-as évek ismertségi szintjén jól mutatják be. Csupán az olaj- és gázkoncesszorok kutatási adataival gyarapodik a kitermelhető vagyon. Ha hazánkban korábban fellelt energiahordozóink a villamos áram temelésében maximális szerepet kaphatnának akkor első sorban 31,8 millió tonna urán ércünkre, másodikként 81 milliárd köbméter konvencionális földgázvagyonunkra, harmadikként 4,2 milliárd tonna kitermelhető lignitünkre számíthatunk. Szóba jöhetne még 1000-1400 MW össz. teljesítményre alkalmas vízi energia lehetőségünk, ami 13 belföldi földrajzi helyen megépíthető, Szivattyús Energia Tározó (SZET) erőművet is magában foglalhat. Ha pedig a szolgáltatók nagyméretű napelem parkjainak megtermelt napvillanyát a termelés helyén fogyasztanák el, mint azt a lakosság és néhány vállalkozás már sikerrel teszi, a rendszer szabályozás napi beavatkozási szükségét nyáron is napi 1-2 alkalomra szoríthatnánk. A 35-49 napi átlag villamos rendszer frekvencia korrekció helyett...

Így 2032-33-ra a mai 43-44 TeraWattóra fogyasztásunk is akár a tervezett 1,6-szorosra növekedhetne. Mindez saját forrásból import fűtőelem és import áram nélkül, rezsicsökkentett saját áron. Nemcsak a lakoságnak, hanem akár teljes gazdaságunk számára is...

Köszönöm, hogy az SZTFH hiteles adatai segítségével mindezt elmondhattam!

Livo László

(Részletek a www.energiaakademia.lapunk.hu honlapon.)

Hírek az energetika világából

Nyomásmérő olajszivattyú-emelők közelében Almetjevsk mellett, Tatár földön, Oroszországban, 2025. július 14-én. REUTERS/Stringer/File Photo

Az olaj ára szűk sávban marad, mivel a növekvő termelés ellensúlyozza az orosz ellátási zavarokat

<https://www.reuters.com/business/energy/oil-holds-tight-range-rising-output-offsets-russia-supply-disruptions-2025-09-01/>

Mi a jelenlegi helyzet az EU és Oroszország közötti kereskedelemben? Fő export- és importáramok 2025-ben

<https://www.euronews.com/business/2025/08/30/what-is-the-current-state-of-eurussia-trade-main-export-and-import-flows-in-2025>

Jelentés Lengyelországból | 2025. augusztus

<https://www.cleanenergywire.org/news/dispatch-poland-august-25>

A 3 GW-os franciaországi Chooz reaktorleállása miatt aggódalmak merültek fel a termelés miatt

<https://montelnews.com/news/34da96e3-68f5-45fe-b74d-ca93a13c5062/chooz-reactor-shutdown-sparks-output-fears-at-3-gw-french-plant>

Horvátország újabb olyan várost jelölt meg, amely a távfűtéshez geotermikus potenciállal rendelkezik

<https://balkangreenenergynews.com/croatia-identifies-another-city-with-geothermal-potential-for-district-heating/>

A konzervatívok maximalizálnák az északi-tengeri olaj- és gázkitermelést

<https://www.theguardian.com/politics/2025/aug/30/tories-would-maximise-north-sea-oil-and-gas-extraction-badenoch-expected-to-say>

Romániában megkezdődött a világ első közvetlen befecskendezéses LPG-motorjának gyártása

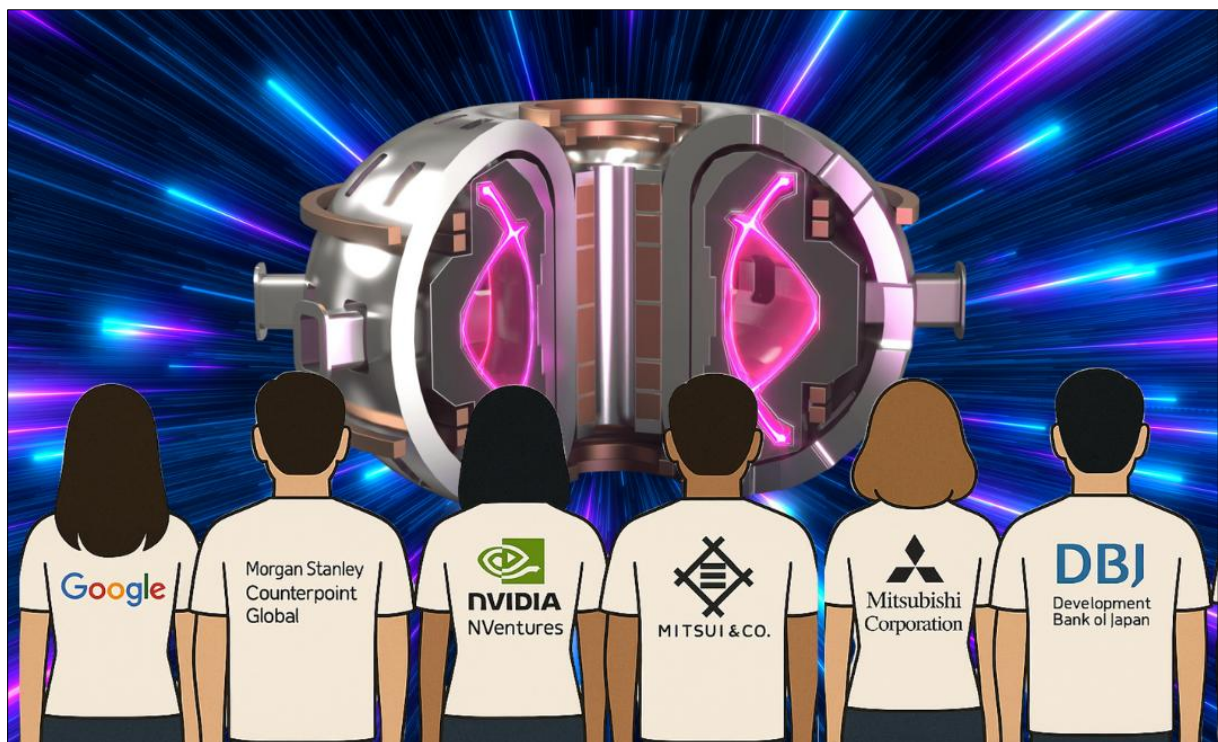
<https://ceenergynews.com/innovation/production-of-the-worlds-first-lpg-direct-injection-engine-begins-in-romania/>

EY: Ki tudják-e elégíteni a napenergia-innovációk a növekvő energiaigényt?

<https://energydigital.com/news/ey-can-solar-energy-innovations-meet-surging-power-demands>

A dekarbonizációs törekvések célja, hogy 2031-re 3,2 billió dollárra növeljék az alternatív energiapiacot

https://energy.einnews.com/pr_news/845022324/decarbonization-push-to-propel-alternative-energy-market-to-usd-3-2-trillion-by-2031

A nehézsúlyú befektetők kijelentik, hogy elérkezett a fúzió ideje

<https://www.energynewsbulletin.net/energy-transition/news-analysis/4519195/heavyweight-investors-declare-fusion-moment-arrived>

Meghívó: Mivel megyünk? Energiamix a közlekedésben

A Magyar Olaj- és Gázipari Múzeumban június 21-től tekinthető meg a „Mivel megyünk? Energiamix a közlekedésben” című időszakos közös vándorkiállítás, amely a Magyar Műszaki és Közlekedési Múzeumból érkezett Zalaegerszegre. A kiállítás bemutatja az energiafelhasználás és a közlekedés kapcsolatának fejlődését a szénkorszaktól egészen a zöld energia jövőbeli lehetőségein át. Az érdeklődők a gőzgépek társadalmi hatásait is megismerhetik, saját tapasztalatot szerezhetnek „szénlapátolásból”, megtudhatják, hogy alakult a nagyvárosi közlekedés lóvontatta járművektől egészen a villamosig.

A közlekedés fejlődésének időszakaiban a különböző energiahordozók felhasználásának hatékonyságát és környezetre gyakorolt hatását hivatott bemutatni a tárlat. Megtekinthetőek a különböző korszakok közlekedési technológiái, melyeket számos érdekes makett és kiállítási tárgy szellett. Megtudhatjuk mikor alakult a Magyar Automobil Club vagy éppen, hogy ellenőrzik az utak terhelhetőségét. A kiállítás október 31-ig nyitvatartási időben kedd-vasárnapig 10–18 óráig tekinthető meg. Németh-Gotthárd Gréta igazgatóhelyettes Magyar Olaj- és Gázipari Múzeum.

NYITVA:
OKTÓBER 31-IG
KEDD-VASÁRNAP
10:00–18:00-IG

MIVEL MEGYÜNK?
WHAT DRIVES US?
Energiamix a közlekedésben
Energy Mix in Transportation
A Magyar Műszaki és Közlekedési Múzeum
és a Magyar Olaj- és Gázipari Múzeum vándorkiállítása

2025.
06.
21.

Ismerkedj meg az energiahordozók szerepével a közlekedésben.
A szén által forradalmasított gőzgéptől egészen napjaink alternatív hajtásmódjainak és a jövőre való kilátások bemutatásáig. Négy korszak “energiamixének” bemutatása látható a kiállításban.

Helyszín:
MOGIM Kiállítóterem
Zalaegerszeg, Falumúzeum u.

Tatabányai kalandra, bányabarangolóra hívogató

BÁNYABARANGOLÓ TÚRA VÁROSI KALANDOR

1. Ez a pont a Bányabarangoló Túra kiinduló állomása, ahol kalandod kezdetét veszi!

1. TÖLTSD LE A TATABÁNYA ALKALMAZÁST!
A túra teljesítéséhez szükséged lesz a hivatalos applikációra.

Letölthető az
App Store-ból

SZEREZD BE:
Google Play

2. NYISD MEG AZ ALKALMAZÁST, ÉS VÁLASZD KI A VÁROSI KALANDOR MENÜPONTOT!

Itt találod a Bányabarangoló túrát, amely végigvezet Tatabánya múltján, bányászati örökségén és a város rejtett értékein.

3. BARANGOLJ, VÁLASZOLJ, NYERJ!

A túra során:

1. Állomáspontokon haladsz végig, ahol
2. Kvízkérdéseket kapsz az adott helyszínhez kapcsolódva.
3. Ha helyesen válaszolsz, az adott állomást teljesíted.
4. Az összes állomás teljesítésével végigjársz a túrát.

NYEREMÉNYED:

A túra végén az alkalmazás automatikusan elküldi számodra a névre szóló oklevelet e-mailben.

TIPPEK:

- ✓ Ne felejtse el feltölteni a telefonodat!
- ✓ Mobilinternet szükséges a játékhoz.
- ✓ A túra bármikor teljesíthető, saját tempóban.

FEDEZD FEL TATABÁNYÁT EGY ÚJ SZEMSZÖGBŐL!

KÉZDD A KALANDOT MOST!

Készítette:
APPENTUM
XR Kutatások & Fejlesztések

A kép emlék. Emlékkép – A komlói fiatalok a DISZ kongresszusra készülnek

Komló, [1955. június 11.](#) A Czukor Ferenc DISZ bányászbrigád tagjai kiszállnak a szállítójárműből a komlói bányában.

A Dolgozó Ifjúság Szövetsége (DISZ) ifjúsági tömegszervezet volt az 1950-es években. 1950 júliusában alakult meg, a 14-26 éves fiatalokat tömörítette, célja az ifjúság egységesítése volt. Tagjai a munkások, parasztok, értelmiségiek ifjai lehettek. 1956-ban, a forradalom idején felbomlott, szerepét 1957-től a Kommunista Ifjúsági Szövetség vette át. Komlói bányászat: 1892-től folyt Komlón a feketeköszén bányászata. Nagyüzemi méreteket 1898-ban öltött, amikor Engel Adolf megnyitotta az Anna-aknát. Az 1947-1948-ban megindult nagyarányú bányafejlesztés, a fellendülő kitermelés hatására az apró falu, a pécsváradi apátság birtoka 1948-50 között szocialista bányavárossá fejlődött. 1999-ben a Mecseki Szénbányák Vállalat utolsó aknája, a híres-hírhedt Zobák is bezárt.

Készítette: [Bartal Ferenc](#)

Tulajdonos: MTI/MTVA

Tisztelt Szerkesztő!

Az 1919. szeptember 6-án Tatabányán történt sortűzre emlékezve írtam egy általam elképzelt jelenetet, mely megjelenítése Tatabánya MJV támogatásával megvalósítható. Kevésbé ismert még bányász szakmai körökben is, hogy mire emlékezünk Bányásznapon.

Jó szerencsét!

Üdvözzel:

Balogh Csaba

Szabadtéri Bányászati Múzeum Alapítvány

.....

A SORTŰZ

Színpadkép:

A MÁK Rt. tatabányai Bányai Igazgatóság (Nagyiroda) igazgatói irodája 1919. szeptember 6-án.

Míves íróasztalon iratok, íróeszközök, székek, falon bányatérképek, korabeli távbeszélő, páncélszekrény, rácsos ablak, ajtó a titkárságra.

Szereplők:

Rehling Konrád 45 éves, 1898-ban Selmecen végzett bányamérnök, aki ideiglenes megbízatással ellátja az igazgatói teendőket (elegáns bányász öltözet, ...)

Tilesch János (csak telefonhang) 47 éves bányamérnök, a MÁK Rt. budapesti igazgatóság műszaki igazgatója, Rehling K. selmeci évfolyamtársa

Titkár (átlagos tisztviselői öltözet)

Illyés András, a csendőrőrs parancsnoka (csendőrtiszti egyenruha)

Huber Ferenc csendőr főhadnagy (kakastollas csendőr fegyverrel)

Jelenet:

Rehling K. ül az íróasztalánál iratokat lapozgatva, időnként fejét csóválva az ablak felé tekint, ahonnan látja a csillepályán jövő-menő csilléket. (csillepálya kattogás hangeffektek)
Kopogtatás az ajtón.

Rehling K. – *Igen, tessék* – mondja, majd belép a Titkár az ajtón.

Titkár – Méltóságos igazgató úr, a budapesti Társulati székházból méltóságos Tilesch János igazgató úr keresi Önt a telefonon. Kérem, vegye fel.

Rehling K. – Köszönöm – mondja, majd odamegy a falon elhelyezett telefonhoz és felveszi a kagylót.

Rehling K. – Glück auf! Kamerad Johannes! Akarom mondani, kedves János, Jó szerencsét! Parancsolj, kérlek alássan!

Tilesch J. (telefonhang) – Még nem küldted a szokásos dekád jelentést a Társulati központba! Csak nincs valami baj?

Rehling K. – Most elemzem aknaüzemeink termelési és anyag-felhasználási mutatóit. A működő 10 aknánk közül sajnos az I-II-III aknáink alig-alig termelnek, kimerülőben vannak, és bizony a IX akna beruházási költségigénye alaposan lerontja a gazdasági indexeinket.

Tilesch J. (telefonhang) – Ez bizony látszik tőzsdei részvényeink árfolyamán is. Vida Jenő vezérigazgatónk részletes elemzést, megoldási javaslatokat kér, hogyan tudunk újra lendületet adni a tatabányai bányászatnak. Talán az újabban a Társulathoz tartozó Zsilvölgyi bányák..., az ottani anyagi és szellemi kapacitás aktiválása megoldás lehetne.

Rehling K. – Hát igen! A bányafa beszerzések, a szállítások akadoznak, de ettől talán nagyobb gond a munkafegyellemmel van. A kiadott szakmányokat sorra nem teljesítik bányászaink, mintegy nosztalgiáznak a Tanácsrendszer kaotikus intézkedésein, amit mi akkor tiszteletben tartottunk, no de ez úgy nem mehetett tovább. Augusztustól a 12 órás munkarend sem hozta meg a kívánt eredményt, ezért azt más intézkedésünkkel egyetemben már visszavontuk.

Tilesch J. (telefonhang) – Alapvetően az új munkarenddel egyetértek, gondolom a szakmányokat is ehhez a megváltozott helyzethez igazítjátok. El kell érnetek a napi 300 vagonos széntermelést!

Rehling K. – Igen, dolgozunk rajta, de jelzem, az elégedetlenség a bányatelepen egyre nő! Kiosztottuk a pakli nyolcas dohányadagokat is. A teljesítmény elmaradások miatt azonban nem tudunk 20 koronánál magasabb vājárbért fizetni.

Hirtelen ajtónyitás majd belép a Titkár.

Rehling K. – Bocsáss meg, kérlek Jánosom, a titkárom hivatlanul belépett hozzám valami igen fontos fejlemény miatt. Elnézést, hogy megszakítom a beszélgetést. Jó szerencsét!

Titkár (belépve az ajtón zaklatottan mondja) – Bocsánat méltóságos igazgató úr! Itt van Illyés csendőrrőrsparancsnok úr és szeretne beszélni Önnel, valamint kérem, nézzen ki az ablakon!

Rehling K. odamegy az ablakhoz.

Rehling, K. – *Miért áll már megint a szállítás, néhány perce nem hallom a csillék kattogását, de mi az a felirat a csilléken?*

Titkár – *Háromszor nyolc. Vajon mit jelent ez?*

Rehling K. – *Visszakövetelték a korábbi nyolcórás munkarendet, ennek ellenére nem értem, hogy az egyes külüzemek üzemvezetői a tegnapi pénteki jelentéseikben ismét sztrájkhangulatról, szervezkedésekről, küldöttválasztásokról szólnak. Ezért intézkedtem, hogy hirdessék ki a régi műszakrendet a külszíni dolgozókra is kiterjesztve. Remélem ez megtörtént* – kissé zavartan. – *Kérem, titkár úr azonnal engedje be az őrsparancsnok urat.*

Titkár – *Igenis, tisztelettel* – kinyitja az ajtót és belép tisztelegve az őrsparancsnok, Rehling kezét nyújt.

Illyés A. – *Méltóságos igazgató úr jelentem, hogy tegnap pénteken hat főt, VI-os VII –es telepi külüzemi munkásállományhoz tartozó gazembereket letartóztattunk.*

Rehling K. (összehúzza szemöldökét) – *Gazemberek? Mi a bűnük? Nézze, nekem a termelés folytonossága és biztonsága miatt minden betanult bányászomra és külszíni munkásra szükségem van. Információim szerint augusztus óta már több tucat munkásunkat tartanak fogva.*

Illyés A. – *Ezek mindannyian léhűtő bajkeverők! A járőreinktől és a termesterektől kapott információink szerint ezek az elemek agitálják, heccelik társaikat, elégedetlenek a műszakrenddel, a telepek élelmiszer-ellátásával. Sztrájkot, helyeznek kilátásba, tüntetésre buzdítanak, és már ide jövet is több helyről csoportok gyülekezését tapasztaltam.*

Titkár (berohanva a szobába) – *Elnézést méltóságos uraim, tessenek kinézni az ablakon, gyűlik és gyűlik a nép, egyre többen vannak!* (hangeffektek – zajongások, fenyegető bekiabálások, jelszavak, ...)

Titkár, Rehling K., Illyés A. odarohannak az ablakhoz, kinéznek, majd:

Rehling K. – *Mit tegyünk?* – és széttárja a karját. – *Itt most jelenleg tizennyolc fő dolgozik a Nagyirodában, valamit tenni kéne a biztonságuk érdekében. Vagy hazaküldjem őket?*

Illyés A. – *Ez most már nem lehetséges, a tömeg elállta a járdákat* – a telefonhoz lép, majd tárcsáz... – *Kérem kisasszony, kapcsolja a tatabányai csendőrőrsöt* – kapcsolás.

Illyés A. – *Halló, itt Illyés. Kérem az ügyeletes parancsnokot!*

Hudák F. – *Halló, itt Hudák Ferenc főhadnagy ügyeleti parancsnok. Tisztelettel jelentkezem!*

Illyés A. – *Parancsolom, hogy a karhatalmi ügyelettel vonuljon ki, de azonnal a Nagyiroda előtti térre. A feladat rendfenntartás, tömegoszlatás, a Nagyiroda épületének és az ott tartózkodók testi épségének védelme. Végrehajtani, egy-kettő...*

Hudák F. – *Értettem parancsnok úr! Riadó...*

Titkár (remegő hangon) – *Méltóságos urak, két ember, akik küldötteknek mondják magukat kéri, hogy a méltóságos bányaigazgató úr hallgassa meg őket.*

Illyés A. – *Majd én kihallgatom a nyavalyásokat!* – ordít, pisztolytáskájának gombját kioldva indul az ajtó felé.

Rehling K. – *Állj, mondja meg nekik nincs miről tárgyalnom velük, küldje el őket, most nem alkalmas a helyzet a tárgyalásra.*

Illyés A. (visszajön az irodába) – *Mi kéne még ezeknek a jómadaraknak! Pedig már kaptak néhány csendőrpofont az őrsön, de nem volt nekik elég. Ezt a Tóth-Bucsokit, meg a Takácsot már régóta ismerjük, állandó bajkeverők, lázítók! Vajon mit akarhatnak még itt? Háromszornyalc, majd adok én nekik pihenést, no meg szórakozást, hogy még a kocsmába járást is elfelejtik, úgyis azt pusmogják ott az ivócimboráiknak, hogy milyen jó volt a kommün alatt... hmm.*

Rehling K. – *De hát már megtörtént a nyolcórás munkarendre a visszaállás! A külüzemi és falézi hirdetőtáblákat kellene elolvasni, hogy már ez lesz a sighták rendje mindenhol. Na de azért, persze, ott kellene lenni az aknán, a fatelepen, az osztályozón és a többi munkahelyeken a beosztásokon. Rengeteg az igazolatlan távolmaradó. A napi kétszáz vagonos termelés mellett nem tudunk több bért kifizetni és más jóléti intézkedést tenni!*

Illyés A. – *Ilyenek ezek, dolgozni azt nem, hőzöngeni, sztrájkot, tüntetést szervezni azt igen. Erre van eszük! Kiverem majd belőlük a kocsmai szemináriumokon tanultakat. De hol van már az ügyeletes szakasz?*

Rehling K. (kinéz az ablakon, egyre nagyobb a beszűrődő zaj, kiabálás és hallja: „Több bért! ...Nem tudunk megélni! A Konzumban nem adnak már hitelre, mi lesz a gyerekeinkkel...”)

Titkár és Hudák F. beront az irodába.

Hudák F. – *Elnézést uraim! Hudák F. főhadnagy jelentem, a Nagyiroda védelmére kirendelt huszonöt fős szakasz a tüntetőkkel szemben felsorakozott. A tömeg becslésem szerint úgy kétszáz főre tehető, felszólításomra, hogy oszoljanak, nem engedelmeskednek. Sőt, egyre fenyegetőbben viselkednek, némelyiküknél dorong, tégladarab, fejsze van. Néhány asszonyt is láttam a tömegben. Átkozódnak, követelőznek, jelszavakat skandálnak.*

Közben üvegsörömpölés, a betört ablakon egyre hangosabb zajongás, kiabálás hallatszik, a Titkár kirohanva elhagyja az irodát.

Illyés A. – *Hudák főhadnagy parancsolom, tegye a dolgát, a Nagyiroda épségének és tisztviselőinek védelmében. Lelépni!*

Hudák F. – *Értettem parancsnok úr!* – tiszteleg, hátraarcot csinál majd kard csörtetve indul ki az irodából.

Néhány perc ordítózás, csendőri „*Oszolj bolsevista bagázs, hátra arc!*” felszólítások... kardlapozás, csendőrök: „*Nem bírunk velük, nyomulnak felénk!*”

Hudák – (csak a hangja hallatszik kívülről) *Fegyvert vállról!* – pisztolylövés, majd hangzik a vezényszó **TÚZ!!!**– puskalövések felváltva, több hullámban.

Illyés A. eljön az ablaktól pisztolytáskájából kiveszi fegyverét és kirohan az irodából.

Titkár (kopogás nélkül bejön) – *Méltóságos igazgató úr, ez borzasztó! Félek. Mi lesz velünk?*

Rehling K. és a Titkár szörnyülködve néznek ki a törött ablakon.

Rehling K. (arcát kezébe temetve lerogyva az íróasztalánál) – *Jaj, Istenem! Uram Isten! Illyés! Mit csináltak? Erről nem volt szó!*

Asszonyhangok, sikoltozások, jajveszékelés hallatszik a betört ablakon keresztül: „*Legyenek átkozottak! Gyilkosok! Kenyeret kérni jöttünk, golyókat kaptunk!*”

Forrás: Dr. Ravasz Éva, Gyűszű László levéltári kutatásai és más irodalmi feldolgozások.

Hírlevél

Hírlevelünket az Egyesület honlapjáról is elérhetik: **Hírlevél**

Ha javaslata, ötlete van a Hírlevéllel kapcsolatban, vagy van olyan híre, amit ezen a fórumon szeretne megosztani tagtársainkkal, kérjük azt a hirlevel@ombke.hu e-mail címre küldje el.

A Hírlevélre **itt** tud feliratkozni.

Lektorai munkák: Keményváriné Nagy Alexandra

A Hírlevelet összeállította: Hajnal József